

Összefoglaló az Országos Bírói Tanács 2015. június 9-i üléséről

Az Országos Bírói Tanács (OBT) a 2015. június 9. napján Lovasberényben megtartott kihelyezett ülésének 1. napirendi pontjában az Országos Bírósági Hivatal (továbbiakban OBH) a Bírósági Főosztály Statisztikai Elemző Osztályának osztályvezetője Szádvári László tájékoztatta az OBT tagokat a 2014. évi bírósági ügyforgalom és eljárások időszerűségének alakulásáról összehasonlítva azokat a 2013. és esetenként a 2012. években mértekkel. Az elemzés röviden összefoglalta a főbb jellemzőket és általános képet adott az egyes ítélkezési szintek, illetve ezen belül az egyes ügycsoportok és ügyszakok helyzetéről, az érkezett, befejezett és a folyamatban maradt ügyek számán keresztül. Felhívta a figyelmet arra, hogy a bírósági ügyforgalmat több tényező alakítja, ilyenek a jogszabályváltozások (többek között az OBH által kedvezményezett), új ügýtípusok bevezetése, ügyviteli változások, a gyűjtött adatok körének bővítése, módszertani változások, jelentősebb közéleti események (pl. „devizás” ügyek), társhatóságok gyakorlata (pl. ügyészségek bővítik az alternatív vitarendezést, preferálják az egyszerűsített eljárásokat).

Osztályvezető Úr kiemelte, hogy a 2013. évhez (1 millió 782 ezer ügy) képest 2014. év során összességében 18 %-kal kevesebb 1 millió 460 ezer ügy érkezett a bíróságokra. Míg a peres ügyek száma 7 %-kal csökkent, addig a nemperes ügyek száma 1,2 %-kal nőtt.

Az OBT a beszámolókat egyhangúlag tudomásul vette, és örömmel konstataálta a bíróságra érkező ügyek számának csökkenését.

Az ülés 2. napirendi pontjában Csillikné dr. Velencei Katalin hivatalba beosztott bírót tájékoztatta a tanácsot az OBH elnökének a bírói álláshelyekre vonatkozó 2014. évi pályázat kiírási és elbírálási gyakorlatáról. A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (továbbiakban: Bjt.) meghatározza, hogy bírói álláshelyre néhány kivételtől eltekintve pályázatot kell kiírni. Az OBH elnökének a 3/2015. (V.22.) utasításával módosult a bíróságok és az OBH gazdálkodásáról szóló 5/2013. (VI.25.) OBH utasítása, ennek értelmében az OBH elnöke új bírói álláshelyeket rendszeresíthet, ilyen állásokat megszüntethet és átcsoportosíthat.

2014. évben 115 álláshelyre vonatkozóan nyújtottak be pályázat kiírása iránti kérelmet, ezek közül 91 esetben a megüresedő bírói álláshelyre pályázat kiírása megtörtént. Az előző évek tapasztalatai alapján szükségessé vált a pályázat kiírási gyakorlat felülvizsgálata, amely a jövőben a folyamat egyszerűsítéséhez és átláthatóságához vezethet. Az OBH egy eddigiektől teljesen eltérő alapokon nyugvó kérelem-elbírálási metódust dolgozott ki, amelynek lényege szerint az alapvetően vizsgálandó szempont az engedélyezett létszám munkateherrel való arányossága. A kidolgozott módszer szerint kiszámításra kerül, hogy az engedélyezett létszám hogyan aránylik az országosan engedélyezett létszámhoz, azaz, hogy az adott területen az engedélyezett bírói létszám hány százaléka került rendszeresítésre. Ennek tükrében kap jelentőséget, hogy a bíróságokra érkező ügyek számát illetően hasonló arányszámítást végezve azt lehet vizsgálni, hogy az érkezett ügyekből az adott szint/ügyszak milyen arányban részesül. A két arányszám összevetéséből láthatóvá válik, az engedélyezett létszámból az adott szint/ügyszak az ügyérkezésnek megfelelő arányban részesül-e. Ezen arányszámok egy táblázatba foglalása láthatóvá teszi, hogy a megüresedett bírói álláshelyre a pályázat kiírása indokolt-e, illetve hogy mely bíróságokon indokolt új bírói álláshelyek rendszeresítése. A táblázat folyamatos kezelés mellett és aggálytalan feltöltés esetén alkalmas arra, hogy pályázat kiírási kérelem beérkezése esetén annak indokoltsága szinte azonnal felmérhető legyen és így a pályázat kiírásáról való döntés törvényes határidőben megtörténjen.

Az OBT a tájékoztatót egyhangúlag tudomásul vette.

A 3. napirendi pontban az OBT szakbizottságának előterjesztésére került sor a bírói pályázati pontrendszerrel kapcsolatos 1/2012. (X. 15.) OBT ajánlás felülvizsgálata kérdésében, a változtatási javaslatokat az OBT megvitatta és felkérte a szakbizottságot a munka további folytatására.

4. napirendi pontként az OBT tagok öszbírói értekezletekkel kapcsolatos tapasztalataikat összegezték.

5. napirendi pont keretében dr. Simon Levente OBT tag számolt be a a brnói, a tiranai és a hágai konferenciákon szerzett tapasztalatokról.

A Balkáni és Euro- Mediterrán Térség Igazságügyi Tanácsainak Hálózata 2015. május 27-29. napjai között tartotta meg az első közgyűlését - egyben jubileumi 10. Konferenciáját.

A Hálózat munkájában részt vevő tagállamok szervezetei egyhangú döntéssel határoztak arról, hogy a hálózat irodája három éven keresztül, Budapesten, az OBH épületében kerül elhelyezésre. A Hálózat első elnöke az Albán Köztársaság Legfőbb Igazságügyi Tanácsának tagja Gjini Gjoni bíró úr lett.

Az Igazságszolgáltatási Tanácsok Európai Hálózata (ENCJ) 2015. június 3-5. napjai között Hágában tartotta meg éves közgyűlését, melyen a résztvevő delegációkat a Holland Bírói Tanács látta vendégül. A közgyűlés első napján került sor a tagfelvételi kérelmek elbírálására, melynek során a résztvevő tagállamok szervezetei egyhangúan döntöttek úgy, hogy támogatják mind a magyar OBT, mind a Horvát Bírói Tanács tagfelvételi kérelmét. A magyar bírósági szervezet tekintetében az ENCJ soros elnöke röviden kiemelte a magyar bírósági szervezet elmúlt években elért eredményeit.

A 6. napirendi pontban az OBT szakbizottsága tájékoztatta a tanácsot a Bírói Életpálya Szakértő Testület működéséről.